

אמר רב יהודה אמר רב חבית מלאה מים –

רַב יְהוּדָה said in the name of **רַב**; a barrel filled with water

OVERVIEW

ים הגדול; whoever ruled that if a barrel of water fell into the ים הגדול; whoever immerses himself there, does not accomplish a proper immersion; he is still טמא. There is a dispute between רב יהודה אמר רב and רש"י as to this ruling of רב יהודה אמר רב.

כך גירסת הקונטרס¹ וקאמר לא עלתה לו טבילה² משום מים שאובין³ -

This is how the text reads according to רש"י (that it was a מִים חבית מלא מים), **and רב רב ruled that the טבילה is not effective because the water in the barrel is drawn water** which is פסול for a מקוה.

פרש"י disagrees with תוספות

ולא נראה דהא מדשוי להו השקה⁴ כמחוברים לטהרם מטומאה⁵ הוא הדין לענין טבילה נמי-

And it does not seem to be the correct explanation, **for since השקה makes** the unfit water **as if it were attached** to the fit מקוה water **to be מטהר** the מים הטמאים **from** their טומאה, **the same should also apply regarding טבילה**,⁶ that the השקה should accomplish that the מים שאובים should be like the מחוברים and be כשר לטבילה.

פרש"י presents an additional difficulty on

ועוד דאמרינן בביצה (דף יח, ב ושם) מטבילין⁷ כלי על גבי מימיו לטהרו -

And furthermore the חכמים state in a ברייתא in מסכת ביצה; ‘we may immerse a

¹ See רש"י ד"ה לא which states, 'ושמא בא זה וכו' במים שאובין'. It seems from רש"י that the problem here is that since he was טובל במים שאובין, he becomes פסול לתרומה (even if he was an אדם טהור), for one of the י"ח דבר (which makes one שיעור ר' שמואל חוות יאיר (סי' קי) and מאירי) is פסול לתרומה. הבא ראשו ורובו במים שאובים (פסול לתרומה).

² We are concerned that perhaps he was טובל in the מים שאובים from the barrel and not in the water of the sea.

³ מים שאובין (drawn water) is water which was placed in a receptacle. Once it is מים שאובים it is unfit to be used as a מקוה (unless it became mixed into a מקוה כשרה which already contained מים כשרים).

⁴ השקה (literally kissing) is the process where one type of water touches (or ‘kisses’) another type of water. If there are מים טמאים (in a vessel) and this vessel is immersed in a מקוה, as soon as the water of the מקוה touches the water inside the vessel, the waters in the vessel become טהור through this process of השקה. Waters of a מקוה cannot become טמא (as long as they are part of a מקוה) as the תורה writes (ויקרא [שמייני] יא, לו) אך מעין ובור ומקוה מים יהיה טהור (ויקרא [שמייני] יא, לו).

⁵ See פסחים לד.ב.

⁶ Just as the waters of the מקוה are מטהר the מים טמאים through השקה, the same rule should apply regarding שאובין that as soon as the מים שאובין touch the מי מקוה, all the water (including the original מים שאובין) should become מי מקוה.

⁷ The case there is where there is water in a vessel and both the water and the vessel are טמא. One may be מטהר מים for drinking on יום טוב; however one may not be מטהר כלים on יום טוב. In this case since he may be מטהר the מים (through השקה) by immersing the entire vessel into the מקוה; we overlook the fact that he is being מטהר the כלי as well (since it is דרך אגב – by the way of being מטהר the water).

vessel to purify it on account of its water'. This concludes the תוספות. Now ברייתא continues with his question -

והיכי סלקא ליה טבילה לגו מנא⁸ הא המים שבתוכו שאובין ולא מיערבי⁹ -

But how can the טבילה be effective for the inside of the vessel (according to (רש"י), since the water inside the vessel is שאובין and they did not mix with the water מקוה -

ובהשקה בעלמא עדיף¹⁰ להו אלא ודאי נעשין מחוברין גם לענין טבילה¹¹ -

They we connected merely with השקה; rather we must say that the water in the vessel is certainly considered מחוברין also regarding טבילה (and not only for טהרה) -

אמר רב יהודה אמר רב offers his version of תוספות

לכך נראה דגרסינן במילתיה דרב יהודה חבית מלאה יין¹² -

Therefore it appears to תוספות that text in the ruling of רב reads; a barrel full of wine (not water) fell into the ים הגדול -

ולכך לא עלתה לו טבילה דמי הים קו וקיימי ושמא עדיין הוא צבור ועומד במקומו -

And therefore the טבילה is ineffective, for the waters of the sea are ingathered and remain in one place (not like a river which is constantly flowing and moving), so perhaps the wine is heaped and standing in its initial place; it was not dispersed in the sea waters -

ואיסור¹³ ניכר וטובל ביין¹⁴ -

And it is not recognizable that it is wine (as תוספות will shortly explain), and he will immerse himself in the wine instead of the water -

אבל נהרא בעלמא לא דודאי מתערב במים ואז לא היה בעין ועלתה לו טבילה -

However if the wine fell into any river, we do not say that טבילה לא, for the wine certainly mixes with the water, and there is no recognizable wine, and the טבילה will be effective.

⁸ A vessel must be completely immersed in water fit for a מקוה both on the outside and on the inside of the vessel. However, here the inside of the vessel is in contact with מים שאובים (according to (רש"י).

⁹ (רש"י maintains here that since there is a possibility that the מים שאובים of the חבית did not disperse and they are all together in one place, therefore they are considered מים שאובים even though they are attached to the ים הגדול. Certainly then in the case of the מים שבכלי which are certainly not dispersed (he was מטהר them only through השקה, but the water remained together in the כלי) and are מים שאובים, therefore the inside of the כלי was never immersed in a מקוה כשרה, but rather only in מים שאובים. How can that כלי become טהור?!

¹⁰ Others amend this to read טריף (instead of עדיף).

¹¹ The השקה not only accomplishes that the water in the vessel is טהור, but it also accomplishes that the water ceases to be מים שאובין and they become מים which are למקוה.

¹² However by a חבית מלאה מים, the טבילה is certainly effective for there was השקה with מים מחוברין which makes the מים into proper מקוה.

¹³ The הגהות הב"ח amends this to read, במקומו ואינו ניכר (instead of במקומו ואיסור ניכר).

¹⁴ Wine is never fit for a מקוה (even if there is a השקה to a מקוה). See 'Thinking it over'.

concludes: תוספות

ומיירי בין לבן שאינו משנה מראית המים דאי בין אדום ניחזי אם שינה מראית המים אם לא:
And רב יהודה אמר רב is discussing white wine, which does not change the appearance of the water,¹⁵ for if we would be discussing red wine, there is no issue for we can see whether the appearance of the water was changed to red, in which case one cannot be טובל in this red area, or whether the color of the water was not changed, in which case one may be טובל, since the wine is not observable.

SUMMARY

רש"י maintains that if מים שאובין fell into the הגדול it is forbidden to be טובל for the מים continue to be שאובין (if they are together) even if there is השקה to מקוה. However, תוספות disagrees, for השקה makes מים שאובין into מים כשרים. The correct text is that (white) wine (which is not apparent in water) fell into the הגדול.

THINKING IT OVER

According to תוספות that it was wine that fell into the הגדול why does רב יהודה mention חיישינן לשלשה לוגין וכו' since there is no פסול of שלשה לוגין regarding wine (the פסול of לוגין ג' is only regarding water)?!¹⁶

¹⁵ Therefore one cannot be טובל anywhere because he may be immersing himself in the white wine which does not look any different from water.

¹⁶ See רש"י ש.